

רופא, ארגז כלים מיסוי, עסקי ופיננסי לשנת 2018

לנושא המיסוי השפעה רבה על קבלת החלטות עסקיות וכמובן על התוצאות העסקיות שלנו. רובנו נמצאים בעשייה אינטנסיבית והניסיון מלמד כי תכנון בכלל ותכנון מס בפרט הינו מחויב המציאות.

בחרנו להגיש רשימה זו במסגרת מחויבותנו לסייע להפחתת חבות המס ובמסגרת החוק. אנו מאמינים כי תמצאו עניין ברשימה זו ואנו כתמיד עומדים לרשותכם במתן הסברים ככל שיידרש.

כללי

- ✓ **תאום מס הכנסה בגין משכורת**- רופא המקבל משכורת מיותר ממעביד אחד, רשאי לבקש אישור על תיאום מס ובכך למנוע תשלום מס ביתר במהלך שנת המס.
- ✓ **תאום דמי ביטוח לאומי**- רופא המועסק אצל כמה מעסיקים ייתכן ומנוכים לו דמי ביטוח גבוהים מהנדרש.
- ✓ **יעול נושא הביטוחים והחיסכון הפנסיוני**- לרובנו תמהיל שלם של ביטוחים ומוצרי חסכון פנסיוני (קופות גמל, פנסיה, קרנות השתלמות וכיוצב). לעיתים רבות אנו מחזיקים כפל מוצרים, במסלולי השקעה שאינם מתאימים לצרכים העכשוויים של התא המשפחתי ועל פי רוב גם משלמים דמי ניהול גבוהים מהרצוי
- להלן מספר פעולות רצויות לביצוע :**
 - למפות את כלל המוצרים אשר ברשות בני הזוג ולזהות מצורים אשר נותנים מענה זהה ואולי מיותר.
 - מומלץ לאחד מוצרי חסכון משיקולי יעילות ועלויות ניהול. בקופות גמל וקרנות השתלמות, ניתן בהחלט לשאוף לדמי ניהול של כ 0.7% לשנה. בקרנות פנסיה מוכוונות רופאים ניתן לדרוש דמי ניהול של כ 0.25% מהצבירה וללא דמי ניהול על ההפקדה.
 - בחינת טיב הספק הפיננסי אצלו מנוהל החיסכון: באתר משרד האוצר מתועדים מדדי הביצוע של כל הספקים השונים, אופן הצגת המידע מאפשר לקבל החלטות גם למי שנושא שוק ההון לא מוכר לו:
 - נבחר מסלול השקעה אשר תואם את רמת הסיכון שמשקפת אותנו ואת הגיל שלנו.
 - השוואת תשואות לאורך זמן
 - מדד שארפ-להשוואת ביצועים של מכשירים פיננסיים עם מדיניות השקעה זהה. מדד שארפ גבוה= תשואה שהושגה באמצעות השקעה אחראית ולא מסוכנת. לפיכך נחפש את המוצר שהשיג את התשואה הגבוה ביותר עם מדד שארפ הגבוה ביותר, זו תהייה הקרן שהשקיעה את הכסף שלי באופן האחראי ביותר.
- ✓ **הפחתת עלויות בנק בחשבון העסק**
 - אישור עסק קטן-יש לבקש מרואה החשבון להכין "אישור עסק קטן" (עסק שאינו חברה ואשר מחזור ההכנסות השנתי שלו אינו עולה על 5 מיליון שקל). את האישור יש להעביר אל הבנק על מנת לקבל הטבות בעמלות הבנק
 - לאור "רפורמת העמלות" יש לבצע בחירת מסלול עמלות בחשבון הבנק. בחירה כאמור תקבע את העמלות אשר הבנק רשאי לחייב אותנו
- ✓ **תפעול הקליניקה**
 - ❖ **נהלי עבודה בקליניקה**- מומלץ לאמץ את הנהלים כמפורט אשר הנם פשוטים ליישום
 - נהל מעקב אחר גביית כספים בקליניקה- על מנת לצמצם אפשרויות מעילה בכספי גבייה
 - נהל רישום חשבונית ע"י עובד – ככל שצוות המרפאה אחראי על הפקת חשבוניות בשם הרופא, יש לצמצם מצבים בהם פעולות אלו לא נעשות באופן עקבי לדרישות המס ולפיכך חושפות את הרופא להפרות החוק. מומלץ להחתיים את העובדים על "טופס התחייבות עובד לרישום תקבולים"
 - ניהול NON SHOW – נהל זה בא לאפשר ניהול יעיל של זמן ססיות ולהקטין סיכוני ביטול תורים באמצעות ווידוא, תזכורות, הנגשת ביטולי תור 24/7 ואף חיוב דמי רצינות ככל שהדבר מתאים לאופי השירות
 - טופס הכנה למפגש עם רופא – על מנת לייעל ולטייב זמן מטופל
 - שאלון שביעות רצון מטופל – לצרכים של התייעלות ושיווק. מתאים בעיקר לפעילות פרטית
 - ניהול טפסי תביעת ביטוח – לאור הוראות חוק ההסדרים החדש בנושא, מומלץ להיערך מבעוד מועד לתהליך עבודה יעיל בנושא טפסי התחייבות
 - נהל גיבוי מערכות מידע במרפאה – לצורך ניהול סיכוני מאגרי מידע

- ❖ **העסקת עובדים -בשנים האחרונות קיימת אכיפה מוגברת של יישום דיני עבודה לרבות הטלת עיצומים כספיים**
 - בתחילת שנת הכספים 2017 יש למלא כרטיס עובד (טופס 101).
 - יש להקפיד לנהל יומן שעות עבודה
 - יש לוודא עם רואה החשבון כי מנוהל מעקב ימי חופשה.
 - יש לוודא קיום הפרשות לפנסיה בהתאם להוראות חוק פנסיה חובה.
 - מומלץ לערוך חזר העסקה לעובדי המרפאה (בעיקר כאשר מדובר בבני משפחה).
 - בסיום יחסי עבודה יש לקיים שימוע ולבקש מרואה החשבון לערוך מכתב סיום העסקה.
- ✓ **העסקת בני משפחה – מקובל כי בקרב רופאים בת/בן הזוג מועסקים בעסק ומנהלים אותו . לאור העובדה כי מדובר ביחסים בין צדדים קשורים, יש לזכור כי שיקול כלכלי גובר על שיקולי מס**
 - עלפי החוק, כל אחד מבני הזוג זכאי לשלם מס על הכנסתו בחישוב נפרד
 - חישוב מס נפרד מאפשר לכל אחד מבני הזוג ליהנות משיעורי מס נמוכים
 - חישוב מס נפרד מתאפשר לבני-זוג שלהם מקור הכנסה משותף, ובלבד שיתקיימו **כל שלושת** התנאים הבאים:
 - יגיעתו האישית של כל אחד מבני-הזוג נדרשת לייצור ההכנסה ממקור ההכנסה המשותף
 - כל אחד מבני-הזוג מקבל הכנסה התואמת את תרומתו לייצור ההכנסה
 - ככל שההכנסה מופקת בבית המגורים של בני-הזוג - בית המגורים משמש דרך קבע את מקור ההכנסה המשותף ומרבית פעילות מקור ההכנסה האמור נעשית בבית המגורים.
- ✓ **ניכוי מס במקור -רשות המיסים מחייבת חברות וגופים ציבוריים (כגון קופות חולים, חברות ביטוח וגורמים עסקיים אחרים אשר אנו נותנים להם שירותים) לנכות מס במקור מתוך התשלומים שהם משלמים לרופא ואת המס שנוכה במקור להעביר לרשויות המס.**
 - ככל שנוכה מהתקבול מס במקור על הרופא לציין זאת במקום שמיועד לכך בחשבונית המס שהנפיק
 - בסוף השנה יש לדרוש מהלקוח העסקי אישור שנתי על המס שניכה במקור במהלך השנה וזאת על מנת שרואה החשבון יקזז סכום זה מחבות המס השנתית שלנו למס הכנסה.
- ✓ **ביטוח לאומי**
 - יש לקחת בחשבון כי בגין הכנסות עסקיות מחו"ל קיימת חבות בדמי ביטוח (וגם חבות במס הכנסה). הדבר תקף גם כאשר היינו בפילושיפ.
 - הכנסות מדמי שכירות למגורים בארץ ובחו"ל אשר חל עליהם מס בשיעור מוגבל (פטור, 10% בארץ ו-15% בחו"ל), פטורות מתשלום דמי ביטוח. בגין כל הכנסת שכירות אחרת קיימת חבות ביטוח לאומי.
- ✓ **יומן רופא, יומן מרפאה והוראות ניהול ספרים - רשות המיסים קבעה הוראות כיצד רופא ינהל את ספריו . קיימת חשיבות רבה לניהול הספרים בהתאם להוראות. מס הכנסה עורך ביקורות ניהול ספרים בקליניקות. ניתן לפנות אלינו במייל על מנת לקבל את הוראות החוק ודגשים בנושא.**
- ✓ **תשלום מס הכנסה בגין הכנסות מחו"ל**
 - דיווח מקוצר ותשלום מס על הכנסות פאסיביות מחו"ל מתאפשר בתנאי שהדיווח והתשלום יבוצעו עד ליום 30 באפריל 2017 עלפי שיעורי המס שיוחדו לכך
 - הגשת דיווח במועד מאוחר יותר, תחייב דיווח מלא על כלל ההכנסות בשנת המס לרבות הכנסות בת/בן הזוג
 - קיזוז הפסדים מחו"ל יתאפשר רק עם הגשת דוח שנתי מלא ולא באמצעות דיווח מקוצר

סוגיות מס

- ✓ **חברת ארנק – החל משנת המס 2017, ככל שהכנסות החברה מגורם יחיד (קופת חולים או מוסד רפואי) מהווה מעל 70% מהכנסות החברה תחשב החברה כחברת ארנק ולרשות המסים הזכות לקבוע כי ההכנסה החייבת של החברה תחשב כהכנסה החייבת של בעל השליטה שלה ולפיכך יידרש לשלם עליהן מס שולי ולא מס חברות.**
- ✓ **מעבר מעצמאי לחברה- לצורך ההחלטה, קיימים באופן עקרוני שני מבחנים הכרוכים אחד בשני- מבחן הרווחיות ומבחן הצריכה של התא המשפחתי**
 - בעוד הרווחים מהפעילות העסקית נחוצים כולם לצריכה של התא המשפחתי, ניתן לומר כי כדאיות מעבר לפעול תחת חברה הנה החל מ- 600,000 שקל רווח

- כאשר לא כל הרווחים נחוצים לצריכה של התא המשפחתי, ניתן לשקול מעבר לחברה כאשר הרווח הנו החל 200,000 שקל. כמובן שכל מקרה כדאי וייבחן לגופו
 - בעת הקמת חברה חשוב לתת את הדעת לנושאים הללו:
 - סוג חברה, אתיקה וחבות מקצועית- האם חברה בע"מ או חברה /אינה מוגבלת בערבות אישית וזאת לאור דרישות הלקוח (קופת חולים ו/או חברות הביטוח עמן הרופא עובד
 - איזו פעילות הרופא מתכוון לצר את תוך החברה – האם יש כוונה לבצע השקעות במסגרת החברה
 - להקפיד על הגדרות מתאימות במסגרת תקנון החברה
 - העברת פעילות מעצמאי לחברה נחשבת לאירוע מס. לפיכך יש להקפיד על דיווח ויישום מדויק עלפי הוראות סעיף 104 לפקודת המס על מנת שהמהלך יהיה פטור ממס
 - ✓ **השקעה בדירת מגורים, כיחיד או באמצעות חברה**- רופאים רבים עוברים במהלך הקריירה לפעול תחת חברה ומותירים חלק מהותי מהרווחים בחברה על מנת לחסוך מס דיבידנד בשיעור של 30%. במהלך השנים מצטברים בקופת החברה סכומים גדולים היכולים לשמש לביצוע השקעות החלטה כאמור תושפע מהשיקולים להלן:
 - מטרת הרכישה- האם היא לצרכי השקעה או לצורך שימוש מגורים עצמי
 - טווח השקעה- האם לטווח קצר עד בינוני (עד 5 שנים) או לטווח ארוך
 - האם מדובר בדירה יחידה
 - תמהיל מקורות המימון לרכישה - שיעור ההלוואה הנחוץ והאם ההון העצמי נמצא בחברה או בפרטי
 - דמי השכירות – האם דמי השכירות הצפויים מעל תקרת הפטור ממס הכנסה (5,070 שקל) והאם אנו נחוצים לכסף באופן שוטף
- להחלטה כאמור יש השלכות מבחינת מס הכנסה, מס ערך מוסף כמו גם השלכות מימוניות לפיכך וככל ש: הרכישה הנה לטווח ארוך ואין כוונה למכור את הדירה בטווח הבינוני והדירה אינה לשימוש מגורים עצמי של הרופא והרכישה ממומנת ברובה באמצעות מימון בנקאי וההון העצמי הנחוץ קיים ברשות החברה ולא קיים צורך להשתמש בהכנסות משכר הדירה וככל שדמי השכירות החודשיים עולים על תקרת הפטור ממס, או אז כדאי לשקול לרכוש את הדירה באמצעות חברה.

רופא, שלם פחות מס כחוק - הוצאות מותרות בניכוי לצרכי מס

עלפי רוב לרופא ישנם מספר מקורות הכנסה כגון משכורת מבית החולים, השתכרות כעצמאי ברפואה קהילתית ופעילות פרטית. פעילות זו יכול שתיעשה תחת עוסק מורשה כעצמאי או כחברה.

- במסגרת הדוח האישי של הרופא למס הכנסה נכללות הכנסותיו כשכיר ועצמאי כאחד
- מס הכנסה מחושב על הרווח דהיינו על ההפרש בין ההכנסות להוצאות העסקיות
- כל הוצאה שמותרת בניכוי מההכנסה תביא לחסכון במס הכנסה ובביטוח לאומי
- הרשימה להלן אינה סופית אלא באה להדגיש ולחדד.

הוצאה	ביאור
הוצאות הבית	<p>הוצאה עסקית היא הוצאה ההכרחית לייצור ההכנסה של העסק (אילו העסק לא היה קיים, ההוצאה לא הייתה קיימת)</p> <p>הוצאה מעורבת- הוצאה המשמשת לצורך פרטי וגם לצורך עסקי. במקרה כזה מס הכנסה מתיר להכיר חלק יחסי מההוצאה המעורבת.</p> <p>ככל שעבודת הרופא מתבצעת מהבית (קבלת מטופלים, עבודה משרדית במסגרת היותך רופא עצמאי בקהילה ועלפי בקשת קופת החולים, ניהול העסק) ניתן לטעון לחלק יחסי מהוצאות הבית.</p> <p>במידה והדירה בבעלותך- ניתן לדרוש חלק יחסי מעלות הדירה (פחת) וחלק יחסי מהוצאות הריבית בגין המשכנתא</p> <p>רצוי להימנע מלהכיר באחוז מהותי כיוון שעשוי לשנות סיווג הדירה לעסקי, לייקר לכם את הארנונה או לבטל את ההקלות בעת מכירת הדירה (מס רכישה, פטור ממס שבח)</p>

הוצאות נסיעה עסקית לחו"ל	גם כאשר הנסיעה מומנה ע"י בית חולים ו/או חברת תרופות, זכאים לתבוע לאש"ל . חשוב למלא דו"ח נסיעה עבור כל נסיעה
נקודות זיכוי במס בגין לימודי הרפואה	בגין סיום תואר אקדמי ראשון/שני או שלישי במוסד להשכלה גבוהה מוכר בישראל
כיבוד	הוצאות כיבוד קל במקום העיסוק יוכרו בשיעור של 80% הוצאות ארוחות עסקיות – אינן מוכרות למעט ניכוי הוצאה סבירה לאירוח אדם מחו"ל
ביגוד	נדרשת עמידה באחד התנאים הבאים: <ul style="list-style-type: none"> • שיוך בולט לעסק על גבי הביגוד • על פי דין קיימת חובה ללבוש את הביגוד כשמתקיים אחד התנאים האמורים, אזי: <ul style="list-style-type: none"> • כאשר הביגוד ניתן לשימוש אך ורק לצורכי עבודה – הוצאות יוכרו במלואן • כאשר ניתן להשתמש בביגוד גם שלא לצורכי עבודה – יוכר 80% מההוצאה
הוצאות דמי חבר לאיגוד מקצועי	הוצאות דמי חבר לאיגודים מקצועיים בתחום העיסוק מוכרים כהוצאה במסגרת הרפואה הציבורית מנוכחים המשכר דמי חבר בהסתדרות הרופאים, בגינם ניתן לקבל הטבת מס
ספרות מקצועית	בתנאי שהספרות משמשת לצרכי העסק באופן שוטף
ביטוח אובדן כושר עבודה	תשלומים לביטוח אובדן כושר עבודה עבור עובד עצמאי יוכרו עד ל 3.5% מההכנסה החייבת ולא יותר מהתקרה המותרת הכנסות המתקבלות מפוליסה שכזו מהוות הכנסה חייבת במס
ביטוח אחריות מקצועית	תותר מלוא ההוצאה השנתית. (מומלץ לוודא כי פעילותנו לא עמדת בסתירה עם רשימת ההחרגות אשר בפוליסה)
פרמיה בגין ביטוח חיים	תשלום לביטוח חיים, לרבות ביטוח חיים עבור משכנתא
תשלומים בגין ביטוח בריאות	אינם מוכרים למס
הוצאות אחזקת רכב	הוצאות כגון: רישיון רכב, ביטוחים, דלק, תחזוקה, תיקונים, פחת וחניה שאינה במקום העסק, לרבות הוצאות לשכירת רכב (כאשר הרכב לא בבעלותנו יוכרו ההוצאות ששילמנו) ההוצאה שתוכר לצרכי מס הנה כגובה מבין השניים: הוצאות הרכב כאמור לעיל בניכוי סך שווי השימוש ברכב כפי שנקבע ע"י תקנות המס א 45% מההוצאות הרכב בפועל. קיימת חובת רישום קריאת ספידומטר בתחילת שנה
הוצאות חניה במקום המרפאה	עבור רכבו של הרופא תותרנה בניכוי במלואן
תרומות למוסדות ציבור	תרומות למוסד המוכר עפ"י סעיף 46 לפקודת מס הכנסה
הפקדה לקרן פנסיה	עצמאי: מינימום הפקדה חודשי- עצמאי חייב להפקיד לקרן פנסיה לפחות 822 שקל מקסימום הפקדה שנתית - 16.5% מההכנסה חייבת או 34,056 ש"ח, כנמוך. כשכיר ועצמאי – אינך חייב להפקיד כעצמאי כאמור וכן התקרה הנה משותפת לשני מקורות ההכנסה תקרת הפקדה שנתית הנה 16.5% מההכנסות או 34,056 ש"ח, הנמוך מבניהם. שכיר: ניתן להגדיל את אחוזי הפקדה המזכים בהטבת מס הכנסה לעובד אשר לא יוצרים אצלו זקיפת שווי עד לתקרה: חלק העובד -עד ל 7%, חלק המעסיק מעסיק עד ל 7.5% (בכפוף לתקרות סכום)
הפקדה לקרן השתלמות	הפקדה בגובה של עד 4.5% מההכנסה החייבת תקרת הפקדה שנתית : 11,745 שקל – הטבת מס כעת 18,240 שקל – יניב פטור מלא על מס רווח הון בעת משיכת הכסף אחד היתרונות הגדולים של קרן השתלמות הוא היכולת לעבור בין מסלולי השקעה ואף בין חברות ביטוח ובתי השקעות, מבלי שהדבר ייחשב כאירוע מס, ובכך ליהנות מחבות מס נמוכה גם להפקדות המבוצעות מעבר לתקרת ההפקדה ניתן להעביר את תיק ההשקעות לתוך קרן ההשתלמות ולנהל את הכסף באופן עצמאי במסגרת קרנות שנקראות IRA האפשרות לחוסך לקנות ולמכור ניירות ערך באופן

עצמאי, בעמלות קניה ומכירה נמוכות, דמי ניהול נמוכים, לקבל הטבות מס עד התקרה בעת ההפקדה ועל הרווח הון בעת המשיכה ומדחיית מס לכספים שהופקדו מעל תקרת ההפקדה. לעצמאי ו/או בעל שליטה בחברה- מומלץ להפריש את מלוא התקרה המותרת בעל שליטה בחברה- התרת ההוצאה נסמכת על הפקדות חודשיות רצופות, כשכיר ועצמאי – התקרה הנה משותפת לשני מקורות ההכנסה.	
רכיב דמי ביטוח הלאומי בלבד (ללא דמי הבראות), מוכר כהוצאה בשיעור של 52% בשנת המס בה שולם דמי ביטוח המשולמים לביטוח לאומי ללא הודעת חיוב נחשבים כתשלומים ביתר ואינם נלקחים בחישוב הגמלה, לפיכך מומלץ לעדכן את ההכנסה המדווחת לביטוח לאומי במקרה של גידול בהכנסות ולעדכן את המקדמות	תשלומי ביטוח לאומי-
הוצאות ריבית והפרשי הצמדה מותרים בניכוי, ככל שהן בעבור נכס ששימש בייצור הכנסה.	הכרה בהוצאות מימון על נכסים
בהתאם לאישור שנתי מהבנק (טופס 867), ניתן לקזז הפסדים בהתאם לכללי המס ככל שברשות התא המשפחתי ישנם <u>מספר חשבונות בנק</u> – חשוב לרכז את האישורים מכל חשבונות הבנק ולבצע קיזוז מס בניהם	הפסדים בתיק ניירות ערך
מלגה לסטודנט או חוקר פטורה ממס. תקרת הפטור לגבי חוקר הינה 97,000 ש"ח.	פטור ממס למלגה לסטודנט או חוקר
אם קרוב מוחזק במוסד מיוחד, קיימת זכאות להטבת מס בגין הסכומים שאתה או בן זוגך שילמתם לאחזקת הקרוב במוסד	זיכוי בגין הוצאות החזקתו של קרוב במוסד
בגין ילד הסובל מלקות למידה חמורה ובהתאם לתנאים בחוק	זיכוי מס בגין ילד נטול יכולת
כאשר העסק/מרפאה מתנהלים בדירת מגורים, ניתן לדרוש את דמי השכירות כהוצאה למס אך ורק אם נוכח מהתשלום מס במקור בשיעור 35% ועל השוכר להעביר את הניכוי במקור לפקיד השומה	דמי שכירות
מתנות לבעלי קשר עסקי – מוכרות עד 210 שקל לשנה, בתנאי שיש פירוט זהות המקבל מתנות לעובדים – חייב במס במקור. מתנות לעובדים לאירועים אישיים – מוכר עד 210 שקל לשנה לעובד	מתנות ללקוחות, ספקים, עובדים
שכר טרחה ליועץ מס רואה חשבון עו"ד או יועץ פנסיוני	שכר טרחה ליועץ
הוצאות לרכישת מגזינים או עיתונים שימשו לצורך ייצור ההכנסה ולשימוש פרטי לא יוכרו כלל, בהיותן הוצאות מעורבות - אלא אם ניתן להפריד הפרדה ברורה בין החלק שימש לצורך ייצור ההכנסה לבין החלק שימש לשימוש פרטי	מנוי לעיתונים
ככל וניתן להוכיח כי הלוואה נלקחה לצורך העסק בלבד	הוצאות מימון בגין הלוואות

כל שנותר לנו הוא לאחל לכולנו שנה של עשייה פורייה

ועל כך נאמר "הידע מאפשר לך להגדיר, הדמיון מאפשר לך ליצור"

מאמר זה נועד למסירת מידע בלבד ואין לראות בתוכנו יעוץ או חוות-דעת.

הכותב, רו"ח ארז כהן ממשרד חגואל ושות' רואי חשבון המתמחה ברפואה עסקית